

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОЛОГІЯ (ЗА ФАХ, СПРЯМУВАННЯМ)

спеціальність	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Чуприна Юлія Юріївна

Вища освіта – Харківський національний університет ім. В.В. Докучаєва спеціальність 202 Захист рослин; Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут" спеціальність 162 Біотехнології та біоінженерія
Науковий ступень – доктор PhD за спеціальністю 101 Екологія

Вчене звання - немає

Досвід роботи – більше 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка більше 7 методичних розробок;
- співавторка 5 навчальних посібників;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380507057016	електронна пошта	rybchenko_yuliya@ukr.net	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Навчальний курс дозволяє студентам ознайомитися з особливостями формування екосистем різних рівнів складності, причинами виникнення глобальної екологічної кризи та способами її подолання для забезпечення стійкого розвитку суспільства й охорони природного середовища; сформувати у студентів систему базових знань з екології, елементи екологічної культури; навички і вміння з охорони природи, що сприятимуть мотивації природоохоронної діяльності
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота, імітаційний проєкт
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин, практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	У результаті вивчення дисципліни студенти інтерпретуватимуть основні екологічні закони та загальні закономірності взаємодії компонентів екосистеми, розуміти та оцінювати небезпечність забруднення довкілля для здоров'я людини, знати нормативно-правові аспекти охорони навколишнього середовища та міжнародні концепції природокористування, використовувати у практичній діяльності Закони України, що регламентують природоохоронну діяльність, прогнозувати, виявляти, оцінювати та корегувати процеси, що загрожують довкіллю, обґрунтувати заходи запобігання забруднення середовища, застосовувати знання з екології при виконанні своїх професійних обов'язків.	Програмні результати навчання	У результаті вивчення дисципліни «Екологія» студент здатен володіти основними вміннями впровадження економічного, правового і організаційного механізму раціонального природокористування і охорони навколишнього середовища та можливостей їх використання в практичній фаховій діяльності, розраховувати платежі за використання природних ресурсів, за забруднення навколишнього середовища, оцінювати соціально-економічну ефективність природоохоронних заходів
-----------------------	--	--------------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ І ЗАВДАННЯ ЕКОЛОГІЇ. ЗВ'ЯЗОК ЕКОЛОГІЇ З ІНШИМИ НАУКАМИ

Лекція 1.	Структура і напрями розвитку сучасної екології. Методи екологічних досліджень	Практичне заняття ПЗ-1	Закономірності впливу екологічних факторів на живі організми	Самостійна робота	Історія та напрями розвитку науки. Структура сучасної екології. Екологічні закони і правила.
Лекція 2.	Основи аутоекології – екології живих організмів	ПЗ-2	Екологічна класифікація організмів та їх життєві форми		Сила дії фактора. Оптимум і пессімум. Критичні точки. Екологічна валентність виду та її значення
Лекція 3.	Екологічна класифікація організмів та їхні життєві форми	ПЗ-3,4	Структура популяцій та їх динаміка		Середовище помешкання живих організмів. Показники динаміки популяцій, їх характеристика. Гомеостаза популяцій.
Лекція 4.	Основи демекології - екології популяцій	ПЗ 5,6	Аналіз структури і продуктивності біогеоценозів. Екологічні піраміди, ланцюги живлення та харчові мережі		

МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ РІЗНОГО ІЕРАРХІЧНОГО РІВНЯ. СТРАТЕГІЯ РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Лекція 5.	Основи синекології – екології біологічних систем	ПЗ 6	Структура і функціонування біосфери. Біогеохімічні цикли	Самостійна робота	Типи екосистем. Основні елементи екосистем. Екологічна сукцесія. Первинні та вторинні сукцесії	
Лекція 6	Біосфера – глобальна екосистема		ПЗ 7		Масштаби і наслідки антропогенного тиску на біосферу	Структура і функції біосфери. Передумови для створення ноосфери. Модель стійкого розвитку людства
			ПЗ 8-9		Особливості впливу на організм людини полютантів-ксенобіотиків	Біологічна продуктивність і стабільність біосфери. Екологічні кризи та революції в історії людства. Сучасна екологічна криза, її причини та складові

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Словник-довідник з екології : Навчально-методичний посібник / О.Г. Лановенко, О.О. Остапівщина.- Херсон:ПП Вишемирський В.С., 2013.- 226 с.
2. Сафронов Т.А. Екологічні основи природокористування.- Навч.посіб.для студ. вищ.навч.закл.-Львів: Новий світ, 2002.- 248 с.
3. Лук'янова Л.Б. Основи екології: Навч.посіб.- К.: Вища школа, 2005.- 327 с.
4. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С. Основи екологічних знань: Підручник.- К.: Либідь, 2003.- 288 с.
5. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. Основи екології: Підруч.для студ.вищ.навч.закл.- К.: Либідь, 2004. – 408 с.
6. Екологія: Основи теорії і практикум. Навч. посіб. / А.Ф. Поташ, А.Г.Медвідь, Ю.Г.Гвоздецький, З.Я. Козак. Львів : Новий світ, Магнолія плюс, 2002.- 296 с.
7. Клименко Л.П. Техноекотолгія: Навч. посібник для вищ. навч. закладів. – Одеса: Таврія, 2006. – 542 с.

Методичне забезпечення

1. Бойчук Л Д., Солошенко Е.М., Бугай О.В. Екологія і охорона навколишнього середовища: Навч. посіб. — Суми: Університетська книга, 2003. — 284 с.
2. . Батлук В.А. Основи екології. – К.: Знання, 2007. - 519 с.
3. Барановський В.А. Екологічний атлас України. – К.: Географіка, 2000. - 41 с.
4. Бигон М. Экология. Особи, популяции и сообщества / М. Бигон, Дж. Харпер, К. Таунсенд. – М.: Мир, 1989. – т. 1. – 667 с.; т.2 – 477 с.
5. Білявський Г.О., Бутченко А.І., Навроцький В.М. Основи екології (теорія і практикум). – К.: Лібра, 2002. - 352 с.
6. Батлук В.А. Основи екології. – К.: Знання, 2007. - 519 с.
7. Голубець М.А. Від біосфери до соціосфери. — Львів: Поллі, 1997. — 256 с.
8. Голубець М.А., Кучерявий В.П. Конспект лекцій з курсу "Екологія та охорона природи**" (теоретичні основи загальної екології, охорони природи, комплекс природоохоронних заходів). — К.: УМКВО, 1990. — 216 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
66–74	D	задовільно	
60–65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.